



## LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

### S P R E N D I M A S

2025 m. gruodžio 10 d. Nr. 21RE-  
(AG-947/02-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės, Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja),

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos X. X. skundą dėl Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

*pareiškėja X. X. (toliau – pareiškėja) skundu Komisijos prašo panaikinti Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – Tarnyba) 2025 m. spalio 8 d. sprendimą Nr. ((duomenys neskelbtini).*

Pareiškėja, be kita ko, dėl ginčijamo Tarnybos sprendimo paaiškino, kad Tarnyba ginčijamu sprendimu neišsprendė pareiškėjos situacijos dėl Jurbarko rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) atsisakymo skirti pareiškėjai papildomą socialinę pašalpą įsidarbinus.

*Atsakovė Tarnyba atsiliepimu į pareiškėjos skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.*

Tarnyba, be kita ko, remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2018 m. spalio 19 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A-5081-822/2018, 2019 m. sausio 9 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. eA-2417-1062/2019, Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo (toliau – Įstatymas) 11 straipsnio 7 dalimi ir pažymi, kad Tarnybos pareiga patikrinti ar pareiškėjo reikalavimas yra pagrįstas, ar atstovavimas byloje yra perspektyvus taip pat padeda užtikrinti draudimo piktnaudžiauti valstybės garantuojama teisine pagalba principo laikymąsi. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Tarnyba, gavusi asmens prašymą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo, turi pareigą patikrinti, ar pareiškėjo reiškiamas reikalavimas yra pagrįstas, ar atstovavimas byloje yra perspektyvus. Spręsdama dėl antrinės teisinės pagalbos suteikimo, Tarnyba, vadovaudamasi Įstatymo 11 straipsnio 9 dalimi, turi teisę prašyti advokato išvados, ar nėra Įstatymo 11 straipsnio 7 dalyje nustatytų antrinės teisinės pagalbos neteikimo pagrindų.

Tarnyba, išnagrinėjusi pareiškėjos prašymą, papildomus dokumentus bei advokato Broniaus Varsackio (toliau – Advokatas) išvadą, nustatė, kad Administracija atsisakė skirti pareiškėjai papildomą socialinę pašalpą įsidarbinus pagal jos 2024 m. gegužės 20 d. prašymą.

Tarnyba nurodo Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo (toliau – Paramos įstatymas) 10 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir pažymi, kad pagal pareiškėjos pateiktą informaciją, pareiškėjos sutuoktinis Y. Y. (toliau – Sutuoktinis) Užimtumo tarnyboje buvo registruotas nuo 2023 m. lapkričio 29 d., o įsidarbino 2024 m. kovo 25 d., todėl nurodyta sąlyga nebuvo įvykdyta (praėjo nepilnai 4 mėnesiai). Atsižvelgdama į tai, Administracijos (duomenys neskelbtini) seniūnija 2025 m. balandžio 8 d. sprendimu Nr. (duomenys neskelbtini)

neskyrė socialinės pašalpos pareiškėjos šeimai, kadangi nepraėjo 6 mėnesių terminas iki įsidarbinimo. Be kita ko, Advokatas išvadoje pažymėjo, kad Administracijos darbuotoja (*duomenys neskelbtini*) seniūnijos socialinė darbuotoja klaidingai nurodė neskyrimo priežastį, ir dėl šios priežasties, pareiškėjos nuomone, atsirado du Administracijos skirtingi sprendimai, bet pagal Paramos įstatymo nuostatas pareiškėjos šeimai nepriklauso papildoma socialinė pašalpa įsidarbinus (nepriklausomai nuo Administracijos sprendimų kiekio ar jų kokybės).

Be kita ko, Tarnybos nuomone, Administracijos 2025 m. balandžio 8 d. sprendimas atsisakyti skirti socialinę pašalpą įsidarbinus pareiškėjos šeimai, atitinka Paramos įstatymo 10 straipsnyje nustatytas sąlygas bei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 10 straipsnio 5 dalies 1-6 punkto nuostatas, sprendimas priimtas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, kituose teisės aktuose nėra numatyta kitų išimčių, leidžiančių skirti socialinę pašalpą pareiškėjos šeimai. Atsižvelgiant į minėtas aplinkybes, aukščiau išdėstytą teisinį reguliavimą, antrinė teisinė pagalba pareiškėjai administracinėje byloje dėl Administracijos 2025 m. balandžio 8 d. atsakymo atsisakyti skirti socialinę pašalpą įsidarbinus apskundimo negali būti teikiama, kadangi pareiškėja neatitinka nei vienos iš Paramos įstatyme nustatytų sąlygų. Taip pat pareiškėjos argumentai, kad Komisija nepriima pareiškėjos skundų yra nepagrįsti, kadangi iš pareiškėjos pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėja nepašalino Komisijos 2025 m. balandžio 29 d., 2025 m. gegužės 8 d., 2025 m. gegužės 15 d. ir 2025 m. birželio 6 d. sprendimuose nustatytų esminių trūkumų, todėl pareiškėjos keliamas reikalavimas yra nepagrįstas ir jos interesų atstovavimas šioje byloje būtų neperspektyvus.

Apibendrinama išdėstytas aplinkybes, Tarnyba nurodė, jog teisėtai ir pagrįstai atsisakė pareiškėjai suteikti antrinę teisinę pagalbą. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo naikinti Tarnybos 2025 m. spalio 8 d. sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*). Atsakovė atkreipė dėmesį ir į tai, kad pareiškėja nepateikė jokių įrodymų, paneigiančių Tarnybos sprendime išdėstytas aplinkybes, taip pat, pareiškėja skunde nenurodo jokių aiškių motyvų, kodėl Tarnybos 2025 m. spalio 8 d. sprendimas galimai gali būti neteisėtas, tik pateikia aplinkybes ir savo samprotavimus, iš esmės nesusijusius su nagrinėjama situacija.

#### *Skundas atmestinas*

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Tarnybos 2025 m. spalio 8 d. sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*) teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėja 2025 m. liepos 25 d. prašymu „Suteikti antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą“ kreipėsi į Tarnybą su prašymu suteikti antrinę valstybės garantuojamą teisinę pagalbą administracinėje byloje dėl Jurbarko rajono savivaldybės atsakymo atsisakyti skirti socialinę pašalpą įsidarbinus apskundimo.

Tarnyba 2025 m. rugsėjo 12 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl išvados pateikimo“ kreipėsi į Advokatą su prašymu pateikti išvadą ar nėra Įstatymo 11 straipsnio 7 dalyje nustatytų antrinės teisinės pagalbos neteikimo pagrindų.

Advokatas 2025 m. rugsėjo 24 d. raštu Nr. 09-24 „Išvada dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo X. X.“ Tarnybai, be kita ko, nurodė, kad tolimesnis antrinės teisinės pagalbos teikimas pareiškėjai yra neperspektyvus, pareiškėjos reikalavimai yra akivaizdžiai nepagrįsti, o atstovavimas byloje neperspektyvus.

Tarnyba 2025 m. spalio 8 d. sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo“ vadovaudamasi Įstatymo 2 straipsnio 1, 3 dalimi, 11 straipsnio 7 dalies 1, 2 punktu, 18 straipsnio 2, 4 dalimi, nusprendė atsisakė suteikti pareiškėjai antrinę teisinę pagalbą.

Pareiškėja su minėtu sprendimu nesutinka ir jį ginčija.

Įstatymas nustato valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą asmenims, kad šie galėtų tinkamai ginti pažeistas ar ginčijamas savo teises ir įstatymų saugomus interesus (1 straipsnio 1 dalis).

Pagal Įstatymo 2 straipsnį, antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba – dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas bylose, įskaitant vykdymo procesą, atstovavimas išankstinio ginčų sprendimo ne teisme atvejais, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas. Antrinė teisinė pagalba taip pat apima bylinėjimosi išlaidų bylose, išnagrinėtose civilinio proceso tvarka, ir

išlaidų konstitucinės justicijos bylose atlyginimą, su bylos nagrinėjimu administracinio proceso tvarka susijusių išlaidų, administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo teisme išlaidų ir su baudžiamojoje byloje pareikšto civilinio ieškinio nagrinėjimu susijusių išlaidų atlyginimą (1 dalis).

Įstatymo 9 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad Tarnyba organizuoja antrinės teisinės pagalbos teikimą (2 punktas); priima sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo (3 punktas); sudaro su advokatais, kurie teikia antrinę teisinę pagalbą, sutartis dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ir kontroliuoja šių sutarčių vykdymą (4 punktas).

Vadovaujantis Įstatymo 11 straipsnio 7 dalimi, antrinė teisinė pagalba neteikiama, jeigu pareiškėjo reikalavimai yra akivaizdžiai nepagrįsti (1 punktas); atstovavimas byloje yra neperspektyvus (2 punktas).

Atsižvelgiant į Įstatymo 11 straipsnio 9 dalį, sprendama dėl antrinės teisinės pagalbos suteikimo, Tarnyba turi teisę prašyti advokato išvados, ar yra šio straipsnio 7 dalyje nustatytų antrinės teisinės pagalbos neteikimo pagrindų. Tarnyba, parinkdama advokatą, atsižvelgia į šio įstatymo 18 straipsnio 5 dalyje nurodytas aplinkybes. Šioje dalyje nurodytą išvadą advokatas tarnybai turi pateikti ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tarnybos kreipimosi į advokatą dienos.

Pagal Įstatymo 18 straipsnio 2 dalį, sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo priima tarnyba ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų ir šio įstatymo 11 straipsnio 9 dalyje nurodytos advokato išvados arba šio straipsnio 14 dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos, išskyrus atvejus, kai, atsižvelgiant į pareiškėjo interesus, sprendimas dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo turi būti priimtas skubiai. Šiuo atveju sprendimas priimamas nedelsiant, bet ne vėliau kaip iki proceso veiksmų atlikimo dienos. Apie priimtą sprendimą dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo tarnyba nedelsdama raštu praneša pareiškėjui ir advokatui. Jeigu pareiškėjas nepateikė visų šio straipsnio 1 dalyje nurodytų dokumentų, reikalingų sprendimui dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo priimti, tarnyba ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo suteikti antrinę teisinę pagalbą gavimo dienos praneša pareiškėjui apie būtinybę per tarnybos nustatytą terminą, kuris turi būti ne trumpesnis kaip 10 darbo dienų, pateikti trūkstamus dokumentus. Jeigu sprendimas dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo, atsižvelgiant į pareiškėjo interesus, turi būti priimtas skubiai, tarnyba gali nustatyti trumpesnę kaip 10 darbo dienų terminą trūkstamiems dokumentams pateikti.

Iš nurodytų Įstatymo nuostatų matyti, kad sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo priima Tarnyba, tačiau ji gali prašyti paskirto advokato pateikti išvadą, ar nėra Įstatymo 11 straipsnio 7 dalyje numatytų antrinės teisinės pagalbos neteikimo pagrindų.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėjai 2025 m. liepos 25 d. prašymu pasikreipus į Tarnybą dėl antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos suteikimo, Tarnyba, vertindama pareiškėjos prašymą, 2025 m. rugsėjo 12 d. raštu pasikreipė į Advokatą su prašymu pateikti išvadą, ar nėra Įstatymo 11 straipsnio 7 dalyje nustatytų antrinės teisinės pagalbos neteikimo pagrindų. Advokatas 2025 m. rugsėjo 24 d. raštu nurodė, kad pareiškėjos reikalavimai yra akivaizdžiai nepagrįsti, o atstovavimas byloje bei tolimesnis antrinės teisinės pagalbos teikimas pareiškėjai yra neperspektyvus, todėl Tarnyba ginčijamu sprendimu nurodė, kad pareiškėjai antrinė teisinė pagalba vadovaujantis Įstatymo 11 straipsnio 7 dalies 1, 2 punktu neteiktina.

LVAT savo praktikoje yra pažymėjęs, jog Įstatymo 11 straipsnio 7 dalyje įtvirtinti teisinės pagalbos neteikimo pagrindai, kurie yra atskiri (savarankiški) ir atsisakymas teikti pagalbą galimas esant bent vienam iš šių pagrindų (žr., pvz., LVAT 2010 m. rugsėjo 23 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A858-1157/2010).

LVAT praktikoje dėl valstybės garantuojamos antrinės teisinės pagalbos ne kartą išaiškinta, kad teisė gauti antrinę teisinę pagalbą nėra absoliuti, prigimtinė ir neribojama. Ją suteikia pati valstybė, savo iniciatyva ir savo nuožiūra, ir tik tokia apimtimi, kokia ji yra pajėgi šią teisę garantuoti. Antrinės teisinės pagalbos instituto paskirtis – suteikti kokybišką, efektyvią ir ekonomiškai pagrįstą teisinę pagalbą, ginant teisėtus interesus tų asmenų, kuriems tokia pagalba būtiniausia (žr. pvz. LVAT 2018 m. spalio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-5081-822/2018, 2019 m. sausio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2417-1062/2019).

Administracinių teismų praktikoje yra konstatuota, jog atsakyti į klausimą, ar pareiškėjo reikalavimas yra akivaizdžiai nepagrįstas, t. y. spręsti, ar pareiškėjo reikalavimas apginti materialiąja teise yra pagrįstas, gali tik teismas, nagrinėjantis konkretų reikalavimą (bylą). Tačiau įstatymų leidėjas, siekdamas užkirsti kelią piktnaudžiavimui teise į valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, pirminį reikalavimo pagrįstumo vertinimą suteikia valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai (pvz., LVAT 2007 m. liepos 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A17-714/2007 ir kt.). LVAT taip pat yra pažymėjęs, jog atstovavimo byloje perspektyvumas Įstatymo 11 straipsnio 7 dalies 2 punkto taikymo prasme yra vertinamojo pobūdžio. Šį vertinimą valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba kiekvienu konkrečiu atveju turi atlikti įvertinusi tam konkrečiam atvejui reikšmingų faktinių duomenų visumą. Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėjo reikalavimų pagrįstumas ir atstovavimo byloje perspektyvumas Įstatymo taikymo prasme yra siejamas su atitinkamų specialiųjų teisės normų aiškinimu, tačiau tik tiek, kiek kiekvienu konkrečiu atveju yra būtina išspręsti klausimą dėl pareiškėjo (asmens, kuris siekia gauti valstybės garantuojamą antrinę teisinę pagalbą) prašyme nurodytų faktinių aplinkybių bei jo pateiktų dokumentų atitikimo įstatymų nustatytoms sąlygoms, kurios yra teisiškai būtinos asmens nurodyto turinio reikalavimui parengti pagal atitinkamų įstatymų nuostatas. Informacijos, kuria remiantis turi būti atliktas atstovavimo byloje perspektyvumo vertinimas, šaltiniai gali būti įvairūs. Antrinė teisinė pagalba, remiantis Įstatymo 11 straipsnio 7 dalies 2 punktu, neteikiama, kai iš visų tam konkrečiam atvejui reikšmingų faktinių duomenų yra pakankamai akivaizdu, jog pradėtas ginčas šaliai, kuriai teikiama antrinė teisinė pagalba, neturi teisinės perspektyvos (pvz., LVAT 2010 m. gruodžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A756-1390/2010, 2011 m. liepos 29 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A575-3096/2011).

Pažymėtina, jog atstovavimo byloje perspektyvumas negali būti tapatinamas su asmens pažeistos ar tariamos teisės absoliučiu apgynimu byloje, jis turi būti siejamas su prielaidų kreiptis į teismą pakankamumo kriterijumi (pvz., LVAT 2012 m. balandžio 26 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A492-1681/2012 ir kt.).

Nagrinėjamu atveju atsakovė ginčijamame sprendime, be kita ko, nurodė, jog Tarnyba, susipažinusi su pareiškėjos prašymu, pateiktais duomenimis, Advokato išvada, kita aktualia informacija, nustatė, kad pareiškėja 2024 m. gegužės 20 d. pateikė prašymą Administracijai skirti jai papildomą socialinę pašalpą įsidarbinus. Administracija 2025 m. liepos 3 d. atsisakė skirti jai papildomą socialinę pašalpą įsidarbinus. Pagal pareiškėjos pateiktą informaciją, pareiškėjos sutuoktinis Užimtumo tarnyboje buvo registruotas nuo 2023 m. lapkričio 29 d., o įsidarbino 2024 m. kovo 25 d., todėl nurodyta sąlyga nebuvo įvykdyta (praėjo nepilnai 4 mėnesiai). Atsižvelgdama į tai, Administracijos (*duomenys neskelbtini*) seniūnija 2025 m. balandžio 8 d. sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) neskyrė socialinės pašalpos pareiškėjos šeimai, kadangi nepraėjo 6 mėn. terminas iki įsidarbinimo. Pareiškėja siekia apskusti Administracijos (*duomenys neskelbtini*) seniūnijos 2025 m. balandžio 8 d. sprendimą Nr. (*duomenys neskelbtini*). Jurbarko rajono savivaldybės 2025 m. liepos 3 d. sprendimas atsisakyti skirti socialinę pašalpą įsidarbinus pareiškėjos šeimai, atitinka Paramos įstatymo 10 straipsnį ir VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 1-6 punkto nuostatas, sprendimas priimtas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, kituose teisės aktuose nėra numatyta kitų išimčių, leidžiančių skirti socialinę pašalpą pareiškėjos šeimai.

Iš byloje esančių duomenų matyti, jog Advokato išvadoje pažymėta, kad Administracijos darbuotoja (*duomenys neskelbtini*) seniūnijos socialinė darbuotoja klaidingai nurodė neskyrimo priežastį, ir dėl šios priežasties, pareiškėjos nuomone, atsirado du Administracijos skirtingi sprendimai, bet pagal Paramos įstatymo nuostatas pareiškėjos šeimai nepriklauso papildoma socialinė pašalpa įsidarbinus (nepriklausomai nuo Administracijos sprendimų kiekio ar jų kokybės), todėl ginčyti ir įrodinėti priešingai yra beprasmiška.

Atsižvelgdama į tai, Tarnyba ginčijamame sprendime nurodė, kad antrinė teisinė pagalba pareiškėjai administracinėje byloje dėl Jurbarko rajono savivaldybės 2025 m. liepos 3 d. atsakymo atsisakyti skirti socialinę pašalpą įsidarbinus apskundimo negali būti teikiama, kadangi pareiškėja neatitinka nei vienos iš Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems

gyventojams įstatyme nustatytų sąlygų, todėl pareiškėjos keliamas reikalavimas yra nepagrįstas ir jo interesų atstovavimas šioje byloje būtų neperspektyvus.

Komisija, sistemaiškai įvertinusi aukščiau paminėtų teisės aktų nuostatas, daro išvadą, kad siekiant gauti antrinę teisinę pagalbą, pareiškėjo reikalavimai turi būti pagrįsti bei atstovavimas byloje perspektyvus. Tarnyba, nustačiusi, jog šių aplinkybių pareiškėjo siekiamame inicijuoti ginče nėra, priima sprendimą atsisakyti teikti antrinę teisinę pagalbą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Komisija daro išvadą, jog Tarnyba priimdama ginčijamą sprendimą pagrįstai rėmėsi Įstatymo nuostatomis, tinkamai vertino pareiškėjos situaciją bei su ja susijusias faktines aplinkybes bei priėmė motyvuotą ir išsamų sprendimą, todėl tenkinti pareiškėjos skundo jame nurodomais argumentais Komisija neturi pagrindo. Pareiškėjos skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos X. X. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas